

др. Значительный вклад в развитие теории социальных действий внесли М.Вебер, К.Маркс, Т.Парсонс, Э.Шилз, Р.Мертон, Г.Беккер и другие.

Любое социальное действие является родовой предпосылкой социальных отношений. Анализ системы социальных действий приводит к пониманию сущности социальных отношений вообще и, в частности, в сфере образования.

Фурдуй С.Б. (м. Ізмаїл)

ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЧОЇ ОБДАРОВАНОСТІ ТА ЇЇ ПРОБЛЕМИ У ДИТИНИ

Проблема. За умов реформування системи національної освіти, піднесення ролі творчої особистості в суспільстві значної актуальності набуває проблема розвитку обдарованих дітей. Перспективним вирішенням може стати організація такого педагогічного процесу, який започаткує методику пошуку й відбору обдарованих дітей та створить умови для розвитку їхніх природних творчих потенцій.

Побудова національної системи освіти в Україні, її докорінне реформування зумовлені необхідністю відтворення та розвитку інтелектуального, духовного потенціалу народу, виходу вітчизняної науки, техніки й культури на світовий рівень. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває проблема пошуку, розвитку, навчання й виховання обдарованої особистості.

Творчо-обдарована дитина – це особистість, яка має яскраво виражену спрямованість на здобуття наукових знань, генерування нових ідей при розв'язанні навчально-творчих і дослідницьких завдань, знає історію й сьогоденні тенденції розвитку предмета дослідження, володіє значним обсягом інформації, має критичне мислення, відчуття нового, високу допитливість, особистісну установку на сприйняття оригінального, незвичайного, вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, робити висновки, аналізувати інформацію, будувати гіпотези, є чутливою до суперечностей, організована, наполеглива в досягненні мети, має інтуїцію, здатна до передбачення, фантазування, відкритого спілкування.

Творча обдарованість – це наявність індивідуального творчого, мотиваційного і соціального потенціалу, що дозволяє отримати високі результати в одній (або більше) із зазначених сфер: інтелектуальній, творчій, соціальній компетентності, художній, психологічній.

Аналізуючи дитячу обдарованість, необхідно виділити такі **компоненти** особистісних якостей обдарованої дитини: психофізіологічні (наявність природних задатків до активного й цілісного світосприйняття); інтелектуальні здібності (пізнавальний інтерес, інформаційна ерудиція, нестандартність мислення, здатність до абстрагування); творчий потенціал (ініціативність, цілеспрямованість у виборі професійних видів діяльності,

неординарність підходів, інтенсивність розумової праці); світоглядні цінності (високий рівень свідомості й культури, ініціативно-активна діяльність, активність, розвинені якості – соціальні, державно-правові, економічні, політичні, екологічні, організаційні, громадянські, гуманістичні, родинні, моральні, естетичні).

Проблеми обдарованих дітей. Особистих проблем в обдарованих дітей зовсім не менше, ніж у їхніх звичайних однолітків, а іноді й більше, а саме: неординарність, гнучність і швидкість мислення, агресивність (тому що її не розуміють), неприязнь до школи (тому що навчальна програма для них є нудною), ігрові інтереси (подобаються складні ігри), конформізм, занурення у філософські проблеми (потойбічне життя, релігійні вірування), невідповідність між фізичним, інтелектуальним і соціальним розвитком, потяг до досконалості, відчуття незадоволеності, нереалістичні цілі, надчутливість, потреба в увазі дорослих (багато запитань на різні теми), нетерпимість.

Через вищезазначені проблеми обдаровані творчі діти, за рішенням Всесвітньої організації охорони здоров'я, входять до „групи ризику” поряд із розумово відсталими, малолітніми порушниками, дітьми алкоголіків. Їм необхідні особливі умови для виховання; спеціальні індивідуальні навчальні програми; спеціально підготовлені вчителі; спеціальні школи. Це повинні бути особливі школи, де знають і враховують особливості, творчі здібності та проблеми обдарованої дитини. Для такої дитини повинні бути поставлені надзавдання, долаючи які, вона буде розвиватися відповідно до своїх задатків і здібностей.

Цюркало Т.І. (м. Київ)

РЕАЛІЗАЦІЯ КРЕАТИВНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ – ШЛЯХ ДО САМОАКТУАЛІЗАЦІЇ

Проблема духовного розвитку, творчого вдосконалення, гармонійного становлення особистості цікавила людство завжди. Сьогодні, в період соціально-економічної трансформації суспільства, актуальність проблеми формування креативного потенціалу особистості помітно зростає. Сприяти особистості виявити та реалізувати закладені природою здібності з найбільшою користю для себе, суспільства та довкілля є основним завданням таких соціальних інститутів, як сім'я, освіта та виховання. Дитина потребує допомоги у пробудженні власних природних творчих обдарувань. Саме сім'я може забезпечити необхідні передумови розвитку творчої, діяльної, ініціативної та відповідальної особистості. Соціальна цінність сім'ї полягає в тому, що вона забезпечує первинну соціалізацію особистості, яка закладає основи становлення її як члена суспільства. Людина в процесі соціалізації прагне до самопізнання,